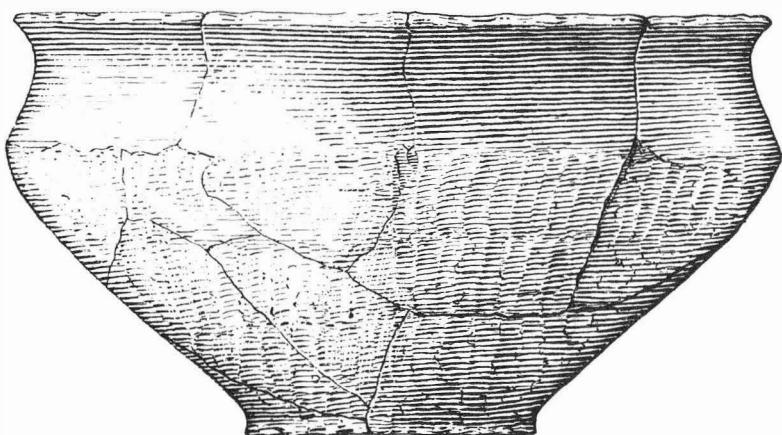


ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

1987



BRNO 1990

můžeme datovat nejspíše do fáze R HD₁ a snad na začátek fáze R HD₂, objekty z roku 1987 náleží nejspíše až na konec fáze R HD₂.

Na parcele R. Kaluži v severní části lokality byla z plochy cca 10 x 10 m skryta 60 - 100 cm mocná orniční /kulturní/ vrstva a pod ní zjištěno 8 objektů. Úplně se zdařilo prozkoumat obj. č. 15, 16, 20 a 22, částečně /do hloubky asi 60 cm/ obj. č. 18. Objekty č. 17 a 19, zasahující do plochy jen nepatrň a obj. č. 21, který zabíral severovýchodní sektor plochy, zkoumány nebyly. S výjimkou obj. č. 22 - kruhové mísovité jamky o ø cca 70 cm a hloubce cca 25 cm pod úroven skrývky - se jednalo o části hlinků komplikovaného půdorysu. Největší byl obj. č. 20 o rozměrech 5,6 x 4,3 m, zahľubující se 50 - 120 cm pod úroven skrývky, který přinesl veliké množství materiálu včetně zlomků dvou ženských sošek. Stejně jako ostatní zkoumané objekty - s výjimkou kulturně indiferentního obj. č. 22 - náležel střednímu lengyelskému sídištnímu horizontu na lokalitě, časově odpovídajícímu moravské fázi MMK IIb.

Siebente Etappe der Rettungsgrabung in Velké Hoštice / Bezd. Opava/. Im Jahre 1987 setzte die siebente Etappe der Rettungsgrabung der Polikultur-Siedlung am Ostrand des Intravilans V. Hoštice fort, gleichzeitig mit dem bürgerlichen Aufbau durchgeführt, welcher die Lokalität allmählich zerstört /siehe PV 1977, 1982 - 1986/. Auf zwei Baustellen im Gesamtausmass von ca. 250 m² hat man insgesamt 22 eingetiefte Objekte festgestellt, von denen es gelang 18 komplett zu untersuchen.

Drei kleinere Gruben von kreisförmigem Grundriss gehörten der jüngsten Entwicklungsphase der Kultur mit Linearer Keramik an /in der Verzierung der Gefäße sind Einflüsse der Želiezovce und der Šárka Gruppe sichtbar/, in einer von diesen /Obj. Nr. 11/ war eine grosse Menge von Produktionsabfall der steinernen Spaltindustrie. In die oberschlesische Lengyelgruppe /OLG/ gehörten einerseits kleinere kreisförmige Gruben mit armem Inventar im südlichen, andererseits grosse reiche Lehmgruben im nördlichen Teil der Lokalität /insgesamt 15 Objekte/. Die kreisförmigen Gruben sind am ehesten in die jüngere Entwicklungsphase der OLG datierbar, aber ihre genauere Einreichung ist schwierig. Die Lehmgruben gehören vermutlich alle in den mittleren Siedlungshorizont der OLG auf der Lokalität, welcher zeitlich der Phase MBK IIb der mährischen Systematik entspricht; aus einer von diesen /Obj. Nr. 20/ hat man außer anderem auch Bruchstücke von zwei Frauenfigürchen gewonnen.

Von den übrigen Objekten ist eines undatierbar, die weiteren gehören dem späten Entwicklungsabschnitt der Plattenicer Kultur an und wir können sie am ehesten in das Ende der Phase R HD₂ einreihen. Unter diesen war auch ein Teil /ca. 8 x 4 - 5 m/ eines Grubenkomplexes von längsgestreckter Form, welcher außerhalb der untersuchten Fläche fortsetzte /Obj. Nr. 9/. Er entstand am ehesten dadurch, dass die seicht - ungefähr 50 cm - eingetiefte Plattenicer Hütte /? - innen waren Pfostenspuren sichtbar/ einige kleinere neolithische sowie relativ gleichzeitige Plattenicer Gruben überschichtete. Aus diesem Grunde ist auch der Grundriss der Hütte nicht genau feststellbar. Die Funde aus der Hütte sowie aus den weiteren Objekten sind praktisch nur auf die typische Keramik begrenzt.

ZÁCHRANNÁ AKCE V HAVŘICÍCH /okr. Uherské Hradiště/

Jiří Pavláčík, AÚ ČSAV Brno

Při pobytu v Uherském Brodě jsem zjistil, že známé lokality "Nad stavem", "Obalovo pole" a "Nad zahrádky", ležící na první levobřežní terase Olšavy v katastrálním území Uherský Brod - Havřice, jsou protáty plynovodní rýhou. Ta směřovala od okresní silnice Uherský Brod - Vlínov - Hluk, kterou překračovala od známé lokality Uherský Brod - Kyčkov, k místní cihelně.

Podrobný průzkum vykopané rýhy ukázal, že pravé objekty byly narušeny i na sousední polní trati "Vazová", ležící již na katastru Uherského Brodu. Jednalo se o dvě epilengyelské jámy, patrně současné s nedalekou lokalitou Uh. Brod - Kyčkov /MMK III a/.

Překvapující zjištění nás očekávalo v trati "Nad stavem", které je nejvýchodnější z uváděných lokalit. Analýza obnaženého profilu ukázala, že v pravéku se dnes jednotná plocha rozpadala na dvě části oddělené od sebe mělkým údolím, jímž protékal potůček. Ten časem splynul s bezjmenným potůčkem, protékajícím dále na západ - přes lokalitu "Obalovo pole". Údolí se postupně zaplnovalo splachy a eolitickými sedimenty a ke změně letopočtu již neexistovalo. Dokládají to objekty z období římského impéria a ze středověku, které se zde rozkládají. Vyhodnocení získaného profilu ukázalo, že západní část lokality byla hustěji osídlená než východní.

Překvapující bylo rovněž zjištění, že na západě dosahuje až hrany terasy bezejmenného potůčku. Převážná část objektů v trati "Nad stavem" náleží do období želiezovského typu - podle Pavúkova členění fázi I a II. Dále jsme zjistili jámy MMK /blíže časově ne definovatelné/, lidu s kanelovanou keramikou /Baden IV A - dosud nebyla KK na této lokalitě známa/ a věteřovsko - mohylového horizontu. Polní trať "Obalovo pole" zaujímá vlastně údolní nivu již uváděného bezejmenného levobřežního přítoku Olšavy. Zde byla rýhou zachycena rozsáhlá mazanico-vá destrukce, datovaná keramikou zřejmě do období římského impéria.

V trati "Nad zahrádky" rýha naštěstí nezasáhla vlastní chaty jednořadé ulicovky horákovské kultury, zjištěné po hluboké orbě v roce 1958. Narušené objekty se váží na období želiezovského typu /fáze I/; eneolitu /epilengyel ?/; horákovské kultury, období římského impéria a slovanské ?/.

R e t t u n g s a k t i o n i n H a v ř i c e / B e z . U h e r s k é H r a d i š t ě / . Auf den bekannten Lokalitäten Havřice - Nad stavem, Obalovo pole und Nad zahrádky wurden in der Rinne für eine Gasleitung Objekte aus dem Zeitabschnitt des Želiezovce Types, der MBK und des Epilengyels, der Badener Kultur, aus dem Ende der älteren Bronzezeit /Věteřov/Hügelgräberhorizont/, der Horákovver Kultur, des römischen Imperiums, des slawischen /?/ und mittelalterlichen Abschnittes gestört.

POVRCHOVÝ SBĚR V NEPLACHOVICÍCH /okr. Opava/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Při povrchovém sběru na známé lokalitě /viz PV 1986/, ležící při východním okraji obce, jsme našli zlomky neolitické a laténské keramiky. Přeslen vysoustružený z měkké horniny a vyhnuté, šikmě rovně seříznuté okraje a střepy, zdobené několikanásobnou vlnicí, se hlásí do 11. - 12. století n.l.

L e s e f u n d e a u s N e p l a c h o v i c e / B e z . ● p a v a / . Auf der bekannten Lokalität am östlichen Rand der Gemeinde fanden wir Keramikbruchstücke aus dem Neolithikum /MBK ?, der Latènezeit und aus dem 11. - 12. Jahrhundert u. Z. In denselben Zeitabschnitt gehört auch eine aus weichem Gestein gedrechselte Perle.

LESEFUNDE BEI HOLASOVICE / Bez. Opava/

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Auf der bekannten Lokalität im Raum der Kote 271,7 /siehe PV 1986/ wurde bei einer Terainbegehung außer anderem eine beiderseitig retuschierte Klinge, ein Gewicht aus flachem Gerölle und verzierte Bruchstücke sog. barbarischer Keramik aus der Zeit des römischen Imperiums gefunden.

OBERFLÄCHENUNTERSUCHUNG IM KATASTER VON TROUBSKO /Bez. Brno-venkov/

Rudolf Procházka, AÚ ČSAV Brno

Im April 1987 wurde eine Oberflächenuntersuchung der slawischen Siedlung in der Flur "Malé pole" /Za humnou/ am südlichen Rand der Gemeinde am rechten Ufer des Troubský Baches durchgeführt. Durch Lesefunde wurde Keramik gewonnen, mit dem mittelburgwallzeitlichen Abschnitt beginnend und der Mitte des 13. Jahrhunderts endend. Südöstlich der Pfarrkirche, in der Flur "Za kostelem", verfolgte man den Rest des jungburgwallzeitlichen Gräberfeldareals, das in einem kleineren Ausmaß im Jahre 1946 J. Mikulášek untersuchte /AÚ ČSAV Brno, Akt. Nr. 37/1947, 872/1949/. Es ist vorauszusetzen, dass den Grossteil der Lokalität die Erweiterung des Friedhofes in den nachfolgenden Jahren vernichtete. In der bisher ungestörten bebauten Fläche wurden Scherben gefunden, welche die bereits früher bekannte Velaticer Besiedlung bestätigen.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1987

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně,
Odpovědný redaktor: sady Osvobození 17/19
Redaktoři: akademik Josef Poulik
Překlady: Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,
Grafická úprava: Dr. J. Unger
Na titulním listě: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Tisk: L. Trávníčková
nádoba únětické kultury z Újezda u Brna
PENTA

Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů - neprodejně